

SZÉKELY MELINDA

Ókor 100 – A szegedi ókortudomány múltja és jelene

Antiquity 100 – The past and present of ancient research in Szeged. The Department of Ancient History, University of Szeged has a very rich history since the University of Kolozsvár moved to Szeged in 1921. Among the former distinguished heads of our Department we can mention Árpád Buday, Aurél Förster, Károly Kerényi, Károly Marót, Samu Szádeczky-Kardoss, István Hahn, Egon Maróti and Gyula Wojtilla, all of them internationally renowned scholars of antiquity, archaeologists and classical philologists. Their careers and most important works are also mentioned. In the second part of the paper, we present the current head of the department and her staff, as well as our most important publications and conferences of the last decade, and our teaching work from talent management to the PhD programme.

Keywords: University of Szeged, Department of Ancient History, department heads, publications, conferences

A Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Karán működő Ókortörténeti Tanszéknek igen gazdag múltja van, már a kolozsvári egyetem 1921-es Szegedre költözése óta létezik. Az első évtizedekben Ókori Történeti Tanszék néven működött és a Régészeti Tanszékkel közös vezetése volt.¹ Tanszékünkön nagyok sok kiváló ember dolgozott 1921 óta. Az első évtizedek tanszékvezetői közül kiemelhetjük Buday Árpád, Förster Aurél, Kerényi Károly és Marót Károly személyét, akik nemzetközileg is elismert ókortudósok, régészek, klasszika-filológusok voltak.

Buday Árpád (1879–1937; tszv. 1925–1926) régész, epigráfus, fő kutatási területe a római felirattan, máig meghatározó munkája a *Római felirattan* című könyv, melyet 1914-ben adtak ki Kolozsvárott. Foglalkozott a római limes és a római lovas ábrázolások kutatásával, a trák lovasisten problémájával, valamint római valláshoz kapcsolódó kérdésekkel is. Oktatói munkája mellett az Érem- és Régiségértár vezetője is volt.² Az Ókortörténeti Tanszék mindezeket a munkáit felhasználjuk, kutatási témáit továbbvisszük.

Förster Aurél (1876–1962; tszv. 1930–1940) klasszika-filológus, kutatási területe az ókori művek szövegkritikai kiadása, amellyel nemzetközi hírnévre tett szert. Alkotói korszakának fénykorában, a századelőn és a két világháború között több szakmai társaság munkájában is részt vett, számos tudományos tisztséget töltött be. Az *Egyetemcske Philologi-*

¹ Az egyetem történetéhez lásd még Ruszoly 1999, 11–18; a tanszék történetéhez lásd Szádeczky-Kardoss 1999, 199–211.

² Lásd még Lisztes – Zallár 1971, 61.

ai Közlöny szerkesztője 1915–1925 között, majd a szegedi *Acta Sectio Philologica* című szakmai kiadványt szerkesztette 1928-tól 1940-ig. Az MTA Klasszika-filológiai Bizottságának előadói tisztét töltötte be 1923-tól. Aristotelés műveiből szövegkritikai kiadásokat készített elő. Főbb művei: *A hexameter eredete* (Budapest, 1899); *Aristoteles a lélekről* (Filozófiai Írók Tára 15., Budapest, 1915); *Az aristotelesi ún. Parva Naturalia szerkezete és keletkezése* (Budapest, 1932); *A halhatatlan Horatius* (Budapest, 1935); *A filológia fogalma* (Budapest, 1940); *Aristoteles De Sensu et De Memoria libri* (Budapest, 1942); *Prolegomena metrica* (Budapest, 1956).³ Jeles tanítványa Szádeczky-Kardoss Samu professzor. Förster Aurél nevét választották fiatal szegedi ókortudatók 1990-ben egy nemzetközi klasszika-filológiai társaság magyarországi szekciójaként (Officina Försteriana).⁴

Kerényi Károly (1897–1973; tszv. 1941–1943; 1944–1945) klasszika-filológus, vallástörténész, az ókortudomány és a vallástörténet nemzetközi hírvélművelője. Több hazai és külföldi tudományos testület tagja. Mitológiai tárgyú könyvei számos nyelven jelentek meg, *Görög mitológia* című művét tíz nyelvre fordították le. Főbb művei: *Dionysos und das Tragische in der Antigone* (Frankfurt am Main, 1935); *Apollon* (Wien, 1937); *Töchter der Sonne* (Zürich, 1944); *Romandichtung und Mythologie. Ein Briefwechsel mit Thomas Mann* (Zürich, 1945); *Die Mythologie der Griechen I–II. Göttergeschichten* (Zürich, 1951, 1958); *Prometheus* (Hamburg, 1959); *Der höhere Standpunkt. Zum Humanismus des integralen Menschen* (München, 1971); *Briefwechsel aus der Nähe* (levélváltás Hermann Hesse-vel, München, 1972); *Dionysos* (Princeton, 1976). Összegyűjtött műveinek sorozata *Werke in Einzelausgaben* címmel Münchenben jelent meg (I–VIII, 1966–1976); *Görög mitológia* (ford. Kerényi Grácia, Szilágyi János György közreműködésével, Budapest, 1977).⁵ Élete utolsó három évtizedében Svájcban élt.

Marót Károly (1885–1963; tszv. 1945–1946) klasszika-filológus, vallástörténész, a görög eposz korának kiváló kutatója. Szegedről 1947-ben a budapesti egyetemre került, és ott tanított egészen haláláig. A Magyar Ókortudományi Társaság első elnöke 1958–1963 között, nevét egy jelentős ókortudományi díj is őrzi. Tanulmányainak többsége a görög eposz korát és etnográfiai vonatkozásait tárgyalja. Főbb művei: *Fejezetek a Homeros kérdéshez* (Budapest, 1907); *A vallás egyénlélektani gyökerei* (Budapest, 1919); Homeros harclírásai és az epikus műfaj kialakulása. In: *Emlékkönyv Csengery János születésének hetvenedik, tanári működésének negyvenötödik és egyetemi tanárságának harmincadik évfordulójára*. Szeged, 1926, 206–224); *Goethe görögsége* (Szeged, 1932); *Hornýánszky Gyula* (Budapest, 1934); *Homeros „a legrégebb és legjobb”* (Budapest, 1948); *A görög irodalom kezdetei* (Budapest, 1956, németül 1960).⁶

Szádeczky-Kardoss Samu (1918–2004; tszv. 1952–1959) kiváló klasszika-filológus, elismert egyetemi tanár, kutatási területe a görög és római irodalomtól a késő római történelmen át az avarok koráig és a magyar őstörténet kérdéséig terjedt. A szegedi Ferenc József Tudományegyetem 1940. október 19-én visszaköltözött Kolozsvárra, Szádeczky-Kardoss Samu pártfogó tanára, Förster Aurél is Erdélybe ment tanítani kollégáival. 1941 februárjá-

³ Megemlékezett róla Maróti 1962, 214–218. Lásd még: Lisztes – Zallár 1971, 70.

⁴ CHSEC (Collegium Hungaricum Societatis Europaeae Studiosorum Philologiae Classicae).

⁵ Megemlékezett róla többek között Szerb 1971; Szilágyi 1973, 200–210. Lásd még Lisztes – Zallár 1971, 81–82.

⁶ Megemlékezett róla többek között Szalay 1955, 189–198; Szalay 1964, 5–6; Moravcsik 1964, 1–4. Lásd még Lisztes – Zallár 1971, 86–87.

ban követte őt Szádeczky-Kardos Samu, együtt oktatták a klasszika-filológiát, ott védte meg egyetemi doktori disszertációját 1943-ban. 1945-ben Szádeczky-Kardoss Samu visszatért Szegedre, ahol egészen nyugdíjba vonulásáig, 1988-ig tanított és kutatott. Nagy érdeme, hogy kiváló szakkönyvtárat gyűjtött, és a nyolcvanas évek végéig az ő jóvoltából Szegeden volt Magyarország görög történelemre vonatkozó leggazdagabb nemzetközi szakkönyvgyűjteménye. Főbb művei: *A bagauda mozgalmak Hispániában* (Czúth Bélával) *Antik Tanulmányok* 3 (1956) 175–180; *Zur Vorgeschichte der wandalisch-alanischen Wanderung. Móra Ferenc Múzeum Évkönyve* 1956, 31–35; *A magyar őstörténet és bizánci forrásai. Magyar Tudomány* 1980/5: 351–357; *The Avars*. In: *The Cambridge history of early Inner Asia*. Ed. Sinor, D. (Cambridge, 1990) 18–220. *Az avarok története Európában*. In: *Árpád előtt és után*. Szerk. Kristó Gy. – Makk F. (Szeged, 1996) 28–29. *Az avar történelem forrásai 557-től 806-ig*. Magyar Őstörténeti Könyvtár 12. (Budapest, 1998).⁷

Hahn István (1913–1984; tszv. 1959–1962) ókortörténész, a görög és római történelem kiváló, nagy tudású kutatója. Fő kutatási területei: az ókori városi kultúra, a poliszok, az ókori hadtudomány, a mükénéi és a homéroszi kor, az athéni demokrácia, Periklész kora, a görög és római mitológia, valamint a zsidó nép története. Munkáiban szívesen idézett ókori történetírókat, a klasszikus ókortörténet több vonatkozásban került általa új megvilágításba. Kutatói és oktatói portréjának fő jellemzői: széles körű tudományos munkásság, számos nyelv ismerete (huszonhat nyelven olvasott), színes, lebilincselő előadásmód, kiváló pedagógus, tankönyvek és ismeretterjesztő munkák sora. 1963-tól az ELTE BTK Ókortörténeti Tanszék vezetője volt 1983-ig. Főbb művei: *A zsidó nép története a babiloni fogságtól napjainkig* (Budapest, 1947); *Az időszámítás története* (Budapest, 1960); *Istenek és népek* (Budapest, 1968; 2. átdolgozott, bővített kiadás, Budapest, 1980); *Róma istenei* (Budapest, 1975); *Hitvilág és történelem. Tanulmányok az ókori vallások köréből* (Budapest, 1982); *Naptári rendszerek és az időszámítás* (Budapest, 1983); *Álomfejtés és társadalmi valóság. Artemidorus Daldianus mint társadalomtörténeti forrás* (Budapest, 1985).⁸

Maróti Egon (1927–2012; tszv. 1970–1992) ókortörténész. Fő kutatási területe a római gazdaság- és társadalomtörténet, latin filológia, görög epigráfia, az antikvitás továbbélésének problémái, valamint az antik görög sportélet. Több mint 300 műve jelent meg magyar, és idegen nyelven. Írt a kalózkodásról, a borhamisításról, de érdekelték az ókori sportolók, az olimpiákkal kapcsolatos történetek, az ókori „szociális juttatások”, azaz a három és többgyermekes családoknak juttatott támogatások is. Főbb művei: *Rabszolgák az ókori Rómában* (Budapest, 1969); *Kalózkodás a római polgárháborúk korában* (Budapest, 1972); *Az itáliai mezőgazdasági árutermelés kibontakozása. A pun háborúk kora* (Budapest, 1981); *Delphoi és a Pythia sportversenyei* (Apolló Könyvtár 17. Budapest, 1995); *A delphoi Pythia sportversenyeinek győztesei* (Budapest, 2000).⁹

Wojtilla Gyula (szül. 1945; tszv. 1992–2010) az ókortudomány és az indológia hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt kiemelkedő kutatója. Neki köszönhető, hogy a tanszék spektrumába Róma és Görögország mellett bekerült az ókori Kelet oktatása is. Wojtilla Gyula egyetemi tanulmányait az ELTE történelem–indológia szakán végezte, 1971-ben lett bölcsészdoktor, 1980-ban a nyelvtudomány kandidátusa. Az 1973–1974-es évet ösztöndíjas

⁷ Lásd még Lisztes – Zallár 1971, 103–104. Szádeczky-Kardoss Samu tiszteletére jelent meg: Makk – Tar – Wojtilla 1998.

⁸ Lásd még Lisztes – Zallár 1971, 72.

⁹ Maróti Egon válogatott tanulmányait lásd Hoffmann 2007. Lásd még Lisztes – Zallár 1971, 87.

kutatóként Indiában töltötte (Banaras Hindu University, Department of Ancient Indian History). 1980–1983 között a University of Delhi tanára volt. 1996-ban habilitált az ELTE-n, 1997-ben lett a nyelvtudomány (MTA) doktora. Kutatási területe az ókori India története, India nyelvei, indiai vallások, India nemzetközi kapcsolatai, az indiai–magyar kapcsolatok története. Wojtilla Gyula széleskörű és folyamatos magyar és idegen (angol, német, orosz, hindi) nyelvű publikációs tevékenységet folytat. Európa és India legjelentősebb egyetemén, tudományos intézeteiben tart rendszeresen tudományos előadásokat konferenciákon, illetve meghívott előadóként (Oxford, Torinó, Milánó, Hamburg, Berlin, Prága, Moszkva, Benáresz, Delhi) angol, német, orosz és hindi nyelveken. Az ókori keleti nyelvek közül kutatói szintű tudással bírja a szanszkrit, páli, óperzsa, parthus és hettita nyelveket. A magyar tudományos életben vezető posztokat töltött be (egyebek között OTKA, MTA Orientalisztikai Bizottsági elnökségek), az *Acta Orientalia* egykori szerkesztőségi tagja. Számos magyar és nemzetközi tudományos szervezet tagja (egyebek között Ókortudományi Társaság, Kőrösi Csoma Társaság, Linguistic Society of India, International Association of Sanscrit Studies [Paris] Consultative Committee tagja).¹⁰ Főbb művei: *Amrita Sher-Gil and Hungary* (New Delhi–Bombay–Calcutta–Madras, 1981); *A mesés India. A legrégebb magaskultúrától a XVIII. századig* (Budapest, 1988); *A középkori India története*. Egyetemi tankönyv (Szeged, 1999); *History of Kṛṣiśāstra* (Wiesbaden, 2006); *Glossary. A collection of words pertaining to Sanskrit agricultural vocabulary* (Acta Antiqua et Archaeologica 31., Szeged, 2011).

A tanszék közelmúltja és jelene¹¹

Az Ókortörténeti Tanszékot 2011-től Székely Melinda vezeti tanszékvezető docensként. Latin-történelem szakon végzett (ELTE, JATE), a PhD-fokozatot 2006-ban szerezte történelemtudományból. Kutatási területe a római császárkor történelme, gazdasági, társadalmi viszonyai, ezen belül Róma keleti kereskedelme, Róma és a germán népek kapcsolata, a késő római kor, az ókori szegény rétegek, valamint a római nők helyzete. Főbb művei: *Sevillai Isidor: A gótok, vandálok és szvévek története* (Szeged, 1998; bővített változat: 2008); *Kereskedelem Róma és India között* (Szeged, 2008); *Pacatus Theodosius császárhoz írt dicsőítő beszéde* (Budapest, 2019); *Calamitas atrocissima* (Teutoburgi-erdő, Kr. u. 9.). *Aetas* 16 (2001) 2: 5–14; *Tra Coptos e Berenice* (Plin. *Hist.* 6, 26, 100–106). *Acta Antiqua Academiae Scientiarum Hungaricae* 50 (2010) 1: 63–69; *Plinio dell’isola Taprobane*. *Atrium* 13 (2011) 2: 81–91. Fordításai jelentek meg Plinius Maior és Pomponius Mela műveiből is. 2001 óta 47 ókortörténeti témájú tanulmányt publikált magyar és idegen nyelven a hazai és nemzetközileg elismert ókortudományi szakfolyóiratokban (*Antik Tanulmányok*, *Acta Antiqua Academiae Scientiarum Hungaricae*, *Acta Classica Universitatis Scientiarum Debreceniensis*, *Atrium*, *Ókor*, *Aetas*, *IJEMS*). Rendszeresen tart előadásokat a magyar ókortudományi konferenciákon, olasz és angol nyelvű előadásai külföldi egyetemen és nemzetközi konferenciákon hangzottak el. Ösztöndíjat nyert el a római (Università La Sapienza di Roma) és a padovai egyetemen. A tudományos közéletben betöltött tagságai:

¹⁰ Wojtilla Gyula tiszteletére két tanszéki kötet jelent meg (Felföldi 2005; Székely – Illés 2015).

¹¹ Az Ókortörténeti Tanszék honlapjának elérhetősége: <https://okorszeged.wordpress.com/>. A tanszék hivatalos facebook lapjának elérhetősége: <https://www.facebook.com/SZTE-BTK-%C3%93kort%C3%B6rt%C3%A9neti-Tansz%C3%A9k-Department-of-Ancient-History-Szeged-301356956589127>.

2009 óta a Magyar Ókortudományi Társaság vezetőségi tagja, 2018-tól a Társaság szegedi tagozatának elnöke, 2021-től a Társaság főtárgya. 2009-től az MTA köztestületi tagja, 2017-től az MTA Filozófiai és Történettudományok Osztály (II.) Ókortörténeti Tudományos Bizottságának titkára és szavazati jogú tagja. Szerkesztőbizottsági tag a *Chronica: Annual of the Institute of History, University of Szeged*, az *Acta Historica* (Acta Universitatis Szegediensis Sectio Historica) és az *Acta Antiqua et Archaeologica* (Acta Universitatis Szegediensis) folyóiratoknál.

Kiadványok és konferenciák

Az Ókortörténeti Tanszéken az elmúlt évtizedben számos kiadványt szerkesztettünk és adtunk ki. 2012-ben és 2013-ban két olyan szöveggyűjtemény jelent meg, amelyek hiánypótló jellegük miatt oktatási segédanyagként is használhatók a magyarországi egyetemeken folyó oktatásban: az *Ókori indiai történeti szöveggyűjtemény* (Szerk.: Wojtilla Gy. – Zentai Gy. – Illés I. Á. Szeged 2012) és a *Késő római szöveggyűjtemény* (Szerk.: Székely M. – Illés I. Á. Szeged, 2013). 2015-ben került kiadásra a *Res Militares Antiquae II. A II. Ókori Had- és Fegyvertörténeti Konferencia tanulmányai*. (Szerk.: Székely M. – Horti G. Szeged). Hallgatóinkkal folytattuk a tanszéken nagy hagyománnyal rendelkező fordítói munkát, amelyek a *Documenta Historica* sorozatban jelentek meg. 2017-ben angol, német és francia nyelvű tanulmányokat adtunk ki a Történeti Intézet idegen nyelvű folyóiratában (*Chronica. Annual of the Institute of History*) Székely Melinda és Illés Imre Áron szerkesztésével. A *Belvedere Meridionale* folyóiratnál 2011-ben („*Imperium sine fine. A határtalan birodalom. Tanulmányok Róma császárkori történelméről. Belvedere Meridionale* 23/3), illetve 2019-ben (*Ezerszínű ókor. Egyiptomtól a késő római Hispániáig. Belvedere Meridionale* 31/1) ókori tematikus számot jelentettünk meg. Az előbbi Székely Melinda és Illés Imre Áron, az utóbbit Székely Melinda és Priskin Gyula szerkesztették. 2020-ban jelent meg a Székely Melinda és Dávid Nóra szerkesztette „*Nehéz is asszonynak újszerű dicséreteket szerezni. Női szerepek az ó- és középkorban*. (Acta Antiqua et Archaeologica, Supplementum 15.) című kötet Szegeden.

Rendszeresen szervezünk konferenciákat, workshopokat, amelyeken külföldi kutatók is előadásokat tartanak. 2018. május 24. és 26. között az SZTE Klasszika-Filológia Tanszékkel közösen szerveztük meg Szegeden a *XIII. Magyar Ókortudományi Konferenciát*. Nemzetközi konferenciáink had- és fegyvertörténeti, illetve társadalomtörténeti témájúak (a nők helyzete az ókorban és a középkorban). 2019 májusában az SZTE ÁJTK Római Jogi Tanszékkel közösen szerveztünk egy workshopot ókori gazdasági témában, 2019. május 16-án került sor az Ókortörténeti Tanszék által szervezett *Vallás az ókori Egyiptomban* című konferenciára. 2019 őszén és 2022 tavaszán megrendeztük a *Női identitás és életutak az antikvitásban* témájú nemzetközi konferenciánkat, az elhangzott előadásokból egyetemi acták készültek és készülnek.

Fontosnak tartjuk a tehetséggondozást is, rendszeresen szervezünk egyetemi TDK-üléseket és ókortörténeti versenyeket középiskolás diákoknak.

A tanszék jelenlegi munkatársai

Illés Imre Áron 2007-ben szerzett latin–ógörög, 2009-ben történelem szakos diplomát az SZTE-n, ugyanitt kapott PhD-fokozatot 2013-ban. A végzés után néhány évig középiskolában, valamint a Semmelweis Egyetemen tanított, 2015-től teljes állásban oktat az SZTE

BTK Ókortörténeti Tanszékén. Oktatott tárgyai felölelik a görög–római történelem és civilizáció számos aspektusát, valamint a latin és ógörög nyelvet a BA, MA, osztatlan tanári és PhD-képzésben. Tudományos munkája kezdetben kifejezetten a római városok közigazgatására, az ezzel kapcsolatos jogi forrásokra fókuszált, az elmúlt években ezt kiegészítette a görög historiográfia, azon belül pedig Diodóros munkái. Tudományos munkája során mindig nagy hangsúlyt helyezett a fordításokra is. Főbb publikációi: *A lex Irnitana (egy Flavius-kori municipium törvénye)* (Szeged, 2007); *Vespasian's Edict and the Flavian Municipal Charters* (Budapest, 2016); *Nagy Sándor uralkodása. Diodóros Történeti könyvtárának 17. könyve* (Budapest, 2021); Domitianus Germanicus és az ún. lex Flavia municipalis. *Antik Tanulmányok* 53 (2009) 61–77; Július 1. mint a városi tisztségviselők hivatalba lépésének időpontja: egy tudománytörténeti mítosz? In: *Tanulmányok a hetvenéves Wojtilla Gyula tiszteletére*. Szeged 2016, 43–68. Some Remarks on the Common Model of the Flavian Municipal Charters. *Chronica* 17 (2017) 44–68.

Priskin Gyula angol szakos bölcész diplomával (JATE, 1999), illetve egyiptológiából szerzett PhD-fokozattal (ELTE, 2019) rendelkezik. Több éven keresztül dolgozott a felsőoktatásban nyelvtanárként Békéscsabán. 2016-tól tanít a SZTE BTK Ókortörténeti Tanszékén. Oktatott tárgyai felölelik az ókori Egyiptom történelmi korszakait, illetve az egyiptomi civilizáció és kultúra számos témakörét. Tudományos munkája az ókori Egyiptom kultúr-történetére és vallástörténetére fókuszál. Fő érdeklődési köre az egyiptomi asztrális mítoszok, ezen belül is különösen az, hogy a Hold milyen szerepet játszott a túlvilági elképzelésekben, illetve a különböző kultikus tevékenységekben. Ehhez kapcsolódó kutatásai igyekeznek beazonosítani az egyiptomi csillagászati ábrázolásokon megjelenő csillagképeket, és felderíteni azokat a gondolkodási sémákat, amelyek formálták az ókori egyiptomiak égről és égi jelenségekről kialakított elképzeléseit. Kutatási eredményeit számos hazai és nemzetközi konferencián ismertette, például a *Current Research in Egyptology* évente megrendezett konferenciáin, de előadott az *International Association of Egyptologists* négyévente megrendezett szakmai fórumain is (*11th International Congress of Egyptologists*, Firenze, 2015, és *12th International Congress of Egyptologists*, Kairó, 2019). Szintén rendszeresen részt vesz a magyar feltárásokon a thébai nyugati parton (Thébai Magyar Régészeti Misszió, El-Hoha Projekt). Főbb publikációi: The Dendera zodiacs as narratives of the myth of Osiris, Isis, and the child Horus. *Égypte Nilotique et Méditerranéenne* 8 (2015) 133–185; The depictions of the entire lunar cycle in Graeco-Roman temples. *Journal of Egyptian Archaeology* 102 (2016) 111–144; The constellations of the Egyptian astronomical diagrams. *Égypte Nilotique et Méditerranéenne* 12 (2019) 137–180; *The Ancient Egyptian Book of the Moon: Coffin Texts Spells 154–160*. (Oxford, 2019).

Dávid Nóra 2005-ben szerezte meg hebraisztika és történelem tanár szakos diplomáját (PPKE BTK), majd 2009-ben PhD-fokozatát (PPKE BTK). Fő kutatási területe a Második Szentély korának zsidó irodalma és történelme, különös tekintettel a qumráni közösség irodalmára. 2009 és 2015 között a bécsi Universitát Wien, Institut für Judaistikban töltötte tanársegédi éveit, ahol az oktatás mellett számos kötet szerkesztésében és nemzetközi konferencia szervezésében vett részt (pl. *Qumran and the Bible*. Eds. N. Dávid – A. Lange, Leuven, 2010; *The Hebrew Bible in Light of the Dead Sea Scrolls*. Eds. N. Dávid – A. Lange, Göttingen, 2011). A 2017/18-as tanévtől tanít a SZTE BTK Ókortörténeti Tanszékén. Oktatott tárgyai felölelik az ókori Közel-Kelet világát, az ókori zsidóság és az azt körülvevő kultúrák, vallások és irodalmak történetét. Jelen kutatásai a természetismeret (növények,

ásványok, földrajzi helyek) megjelenésére fókuszálnak a holt-tengeri tekercsekben. Kutatásai eredményeit rendszeresen publikálja a legjelentősebb hazai és nemzetközi tudományos fórumokon (Society of Biblical Literature, European Association of Biblical Studies, Magyar Ókortudományi Konferencia stb.). Főbb publikációi: *Burial in the Book of Tobit and in Qumran*. In: A. Lange et al. (eds.) *The Dead Sea Scrolls in Context*. Vol 2. Leiden, 2011, 489–500; *Death, Burial and Sacred Space in the Temple Scroll*. In: C. de Vos et al. (eds.) *Constructions of Space III: Biblical Spatiality and the Sacred*. London, 2016, 130–41; “From there I traveled to another place.” (1QEnoch passim) *Geography in 1 Enoch* 20–32. In: I. Fröhlich (ed.) *Science in Qumran Aramaic*. Tübingen, 2022, 173–86.

Az utóbbi évtizedben olyan kollégák kerültek az Ókortörténeti Tanszékre, akik a hazai és a nemzetközi tudományos életben is aktívan részt vesznek, rendszeresen publikálnak, konferencia-előadásokat tartanak, és odaadó tanárok. Oktatási és kutatási területünk lefedi a teljes ókori világot, Egyiptom, az ókori Kelet, Görögország és Róma több ezer éves történelmét. Oktatóink ókortörténész PhD-val rendelkeznek, és ókori nyelvszakosak voltak, vagyis az ókori forrásokat a tudományterület által elvárt szinten használják. Mind a négy oktató részt vesz az SZTE Történelemtudományi Doktori Iskola Antikvitás Programjában is, ahol hazai és külföldi diákokat is oktatunk. Végzett hallgatóink egyetemek, kutató műhelyek, levéltárak, könyvtárak kitűnő munkatársaiként helyezkednek el.

Bibliográfia

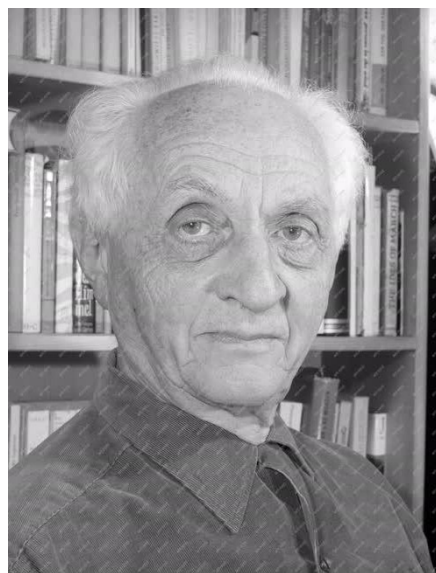
- Felföldi 2005 = *Abhivādana. Tanulmányok a hatvanéves Wojtilla Gyula tiszteletére*. Szerk. Felföldi Sz. Szeged.
- Hoffmann 2007 = ‘*Feci quod potui*’. ‘*Tettem, amit tudtam*’. *A nyolcvanéves Maróti Egon tiszteletére*. Szerk. Hoffmann Zs. Szeged.
- Lisztes – Zallár 1971 = *Szegedi egyetemi almanach 1921–1970*. Szerk. Lisztes J. – Zallár A. Szeged.
- Makk – Tar – Wojtilla 1998 = *Studia Varia. Tanulmányok Szádeczky-Kardoss Samu nyolcvanadik születésnapjára*. Szerk.: Makk F. – Tar I. – Wojtilla Gy. Szeged.
- Maróti 1962 = Maróti E.: *Ho koinos polemos*. In memoriam Aurelii Förster (Berlin, 1962). *Antik Tanulmányok* 3–4: 214–218.
- Moravcsik 1964 = Moravcsik Gy.: *Marót Károly*. *Antik Tanulmányok* 1–2: 1–4.
- Ruszoly 1999 = Ruszoly J.: *A szegedi tudományegyetem rövid története*. In: *A Szegedi Tudományegyetem múltja és jelene 1921–1998*. Szerk. Szentirmai L. – Ráczné Mojzes K. Szeged, 11–18.
- Szalay 1955 = Szalay Á.: *Marót Károly irodalmi munkássága*. *Antik Tanulmányok* 3–4: 189–198.
- Szalay 1964 = Szalay Á.: *Marót Károly irodalmi munkássága (2. rész)*. *Antik Tanulmányok* 1–2: 5–6.
- Szádeczky-Kardoss 1999 = Szádeczky-Kardoss S.: *Ókortudomány, latin–görög filológia*. In: *A Szegedi Tudományegyetem múltja és jelene 1921–1998*. Szerk. Szentirmai L. – Ráczné Mojzes K. Szeged, 199–211.
- Székely – Illés 2015 = *Studia in honorem Iulii Wojtilla septuagenarii. Tanulmányok a 70 éves Wojtilla Gyula tiszteletére*. (Acta Antiqua et Archaeologica, Supplementum 14.) Szerk. Székely M. – Illés I. Á. Szeged.

Szerb 1971 = Szerb A.: A mítosz mítosza. In: *Gondolatok a könyvtárban*. Budapest, 718–721.

Szilágyi 1973 = Szilágyi J. Gy.: Kerényi Károly emlékezete. *Antik Tanulmányok* 2: 200–210.

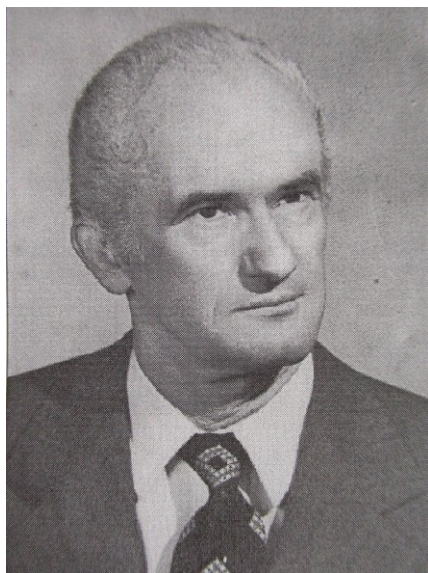
Buday Árpád és Förster Aurél

Kerényi Károly és Marót Károly

Szádeczky-Kardoss Samu és Hahn István

Maróti Egon és Wojtilla Gyula